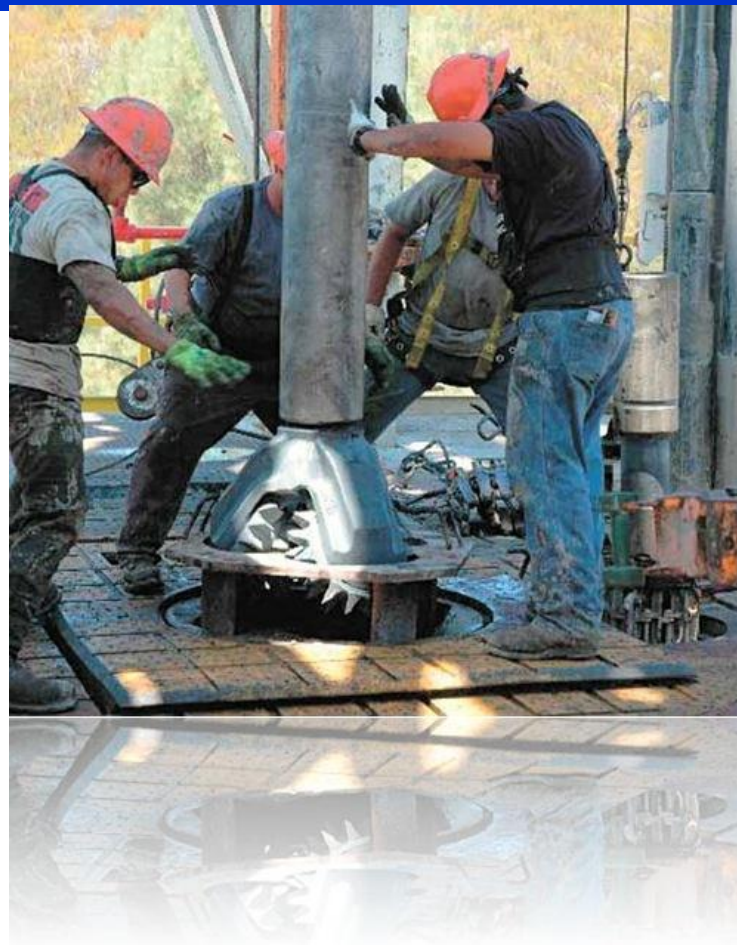
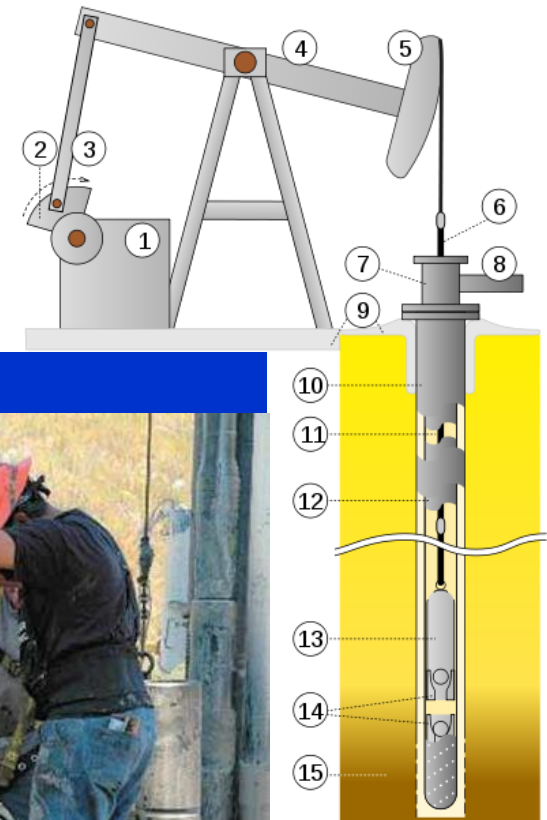

Burg`ulash jihozlari

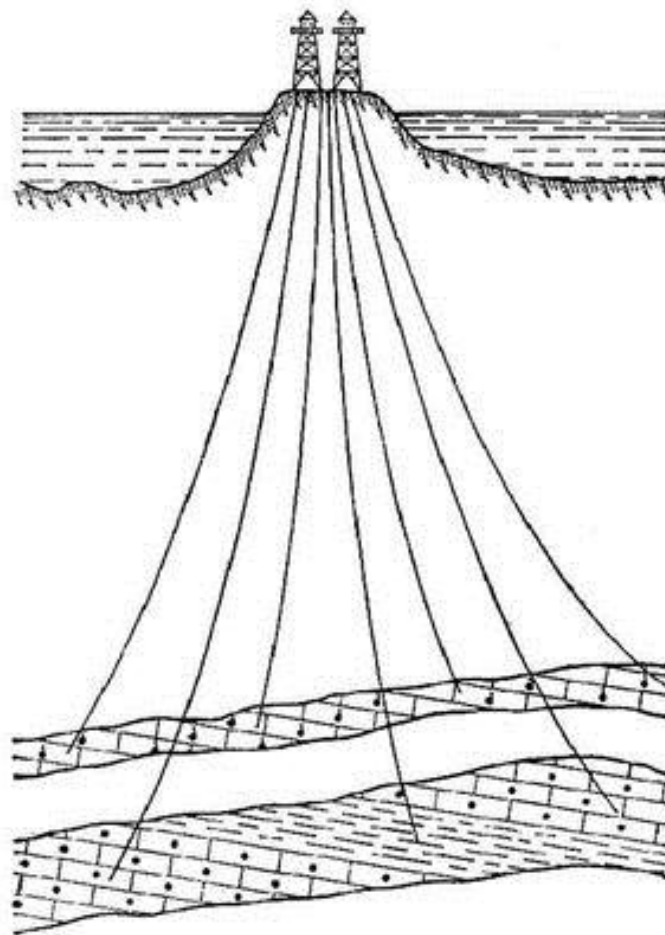
- 12-09 NGKITUF
- Ravshanov A.

O'zbekiston Respublikasi neft va gaz qazib olish sanoati

- O'zbekiston Respublikasi neft va gaz qazib olish sanoatida eng zamonaviy, ilg'or texnika, qurilmalar va inshootlar mavjud bo'lib, ularning asosiy vazifasi neft va gaz olish suratini oshirish, maxsulot tannarxini kamaytirish va maxsulotni jahon talablariga javob beradigan holatga keltirish.

Maxsuldor qatlam

- Maxsuldor qatlamning ochilish chuqurligi quduqning tuzilmada joylashishiga bog'liq. rasmdan ma'lumki 1-quduqdan neft olib bo'lmaydi, bu quduq suvli xududda joylashgan. 2-quduqni yana chuqurroq qazib bo'lmaydi, chunki suvni xududga kirib kolishi mumkin. Tuzilmada eng yaxshi xududda joylashgan quduq 3-quduq hisoblanadi. Chunki pastki suvlari yo'q, to'lik qatlamni ochish mumkin, xatto bir necha metr pastroqka ham tushirish mumkin. Maxsuldor bo'lmagan qatlamga tushmagan chuqurlikni zumpf deb atash mumkin.

Quduq devorlari

- Quduq devorlaridan tushgan tog' jinslari va gaz bilan aralashib chiqayotgan qum zarrachalari tushib yigiladi. Zumpf qachon neft ogirlik kuchi ta'sirida qatlamlardan quduqqa tomon okkanda kerak bo'ladi. 4-quduq gaz duppisiga tushgan uni ishlatmay to'xtatib qo'yish ham mumkin, neft qatlamga tushush uchun yana qazib gaz qatlamini yopib qo'yish ham mumkin.

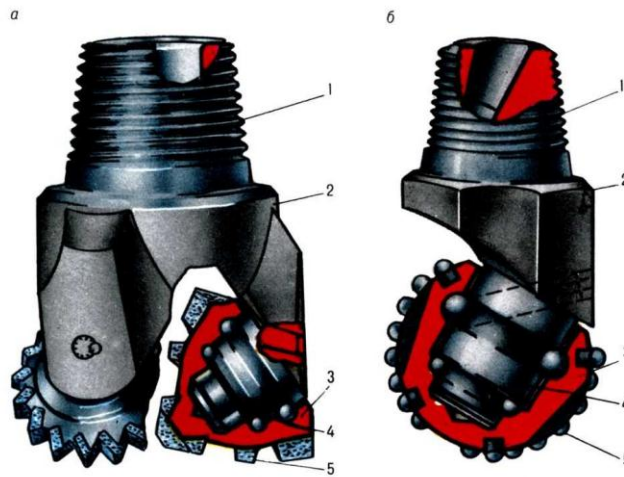
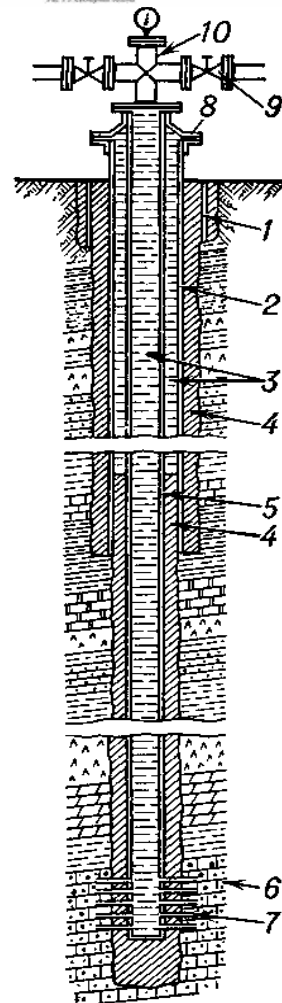

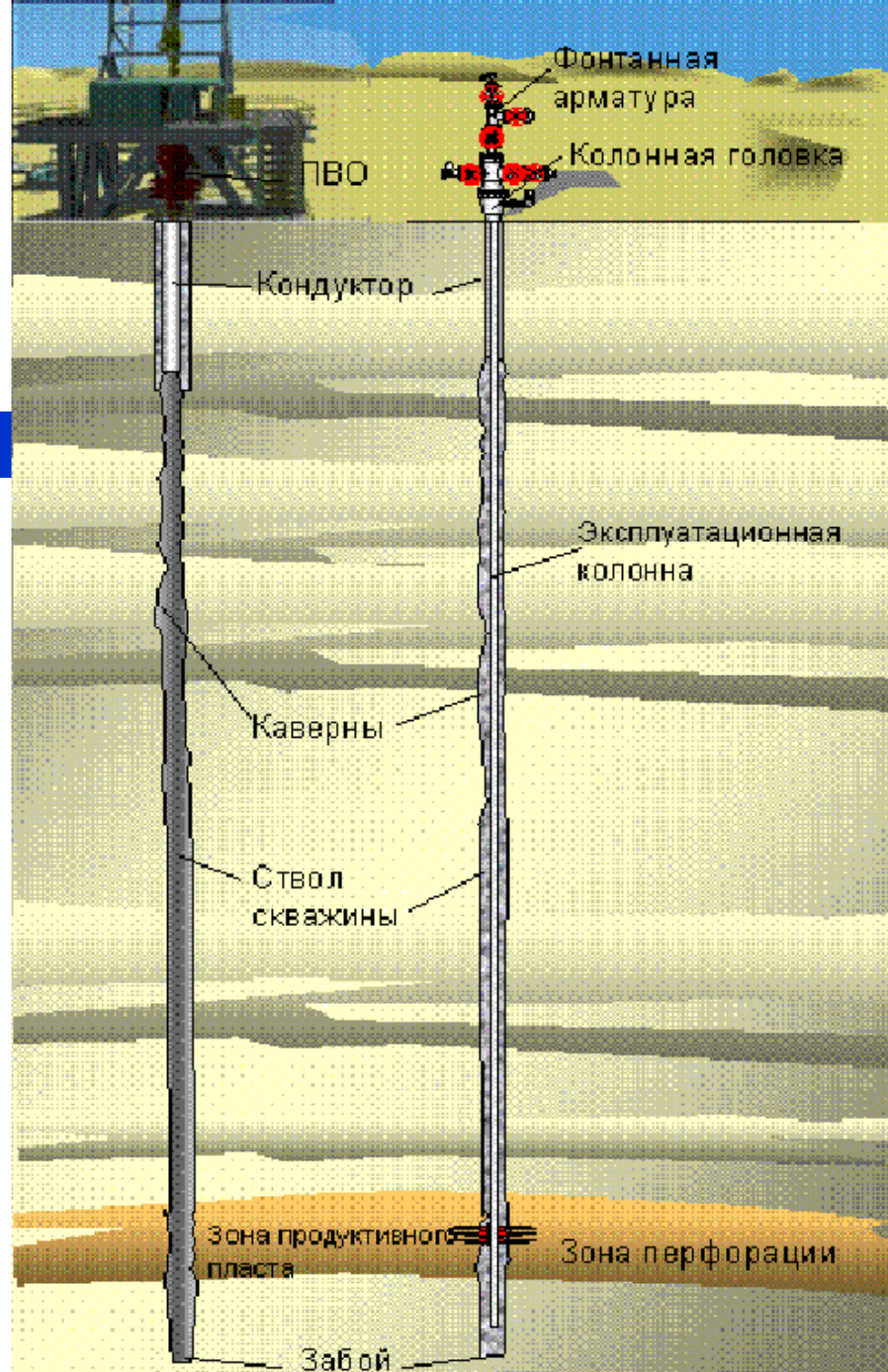
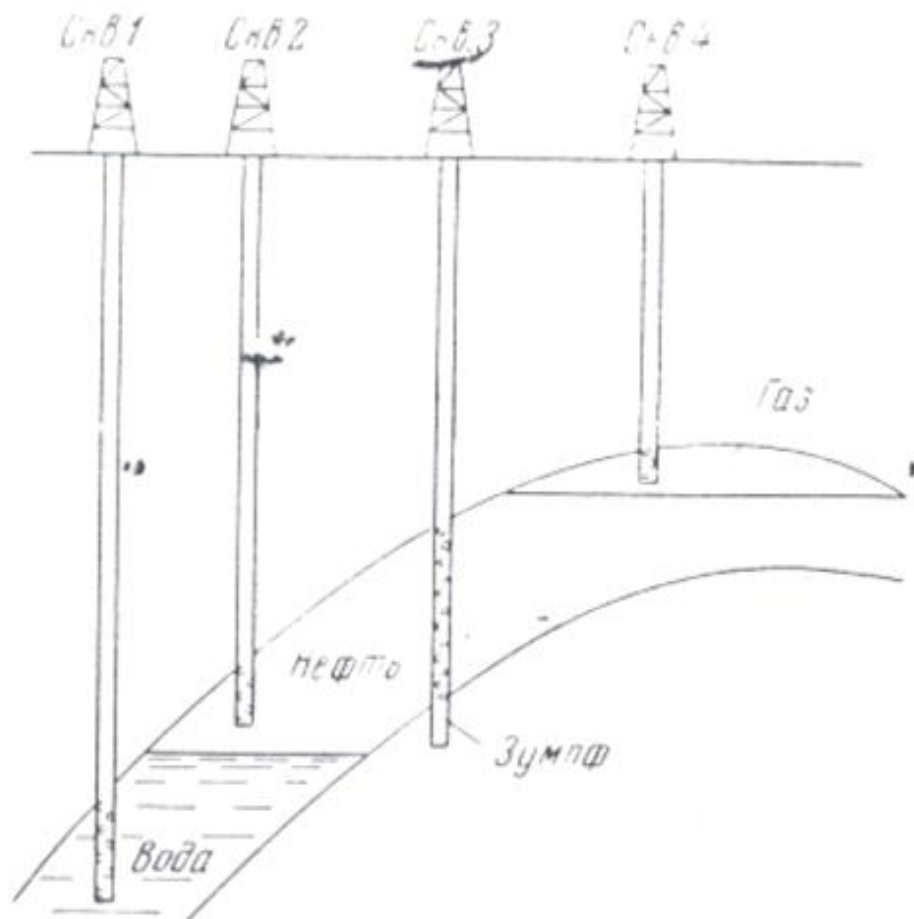
Fig. 1.2 Diamond drill bits

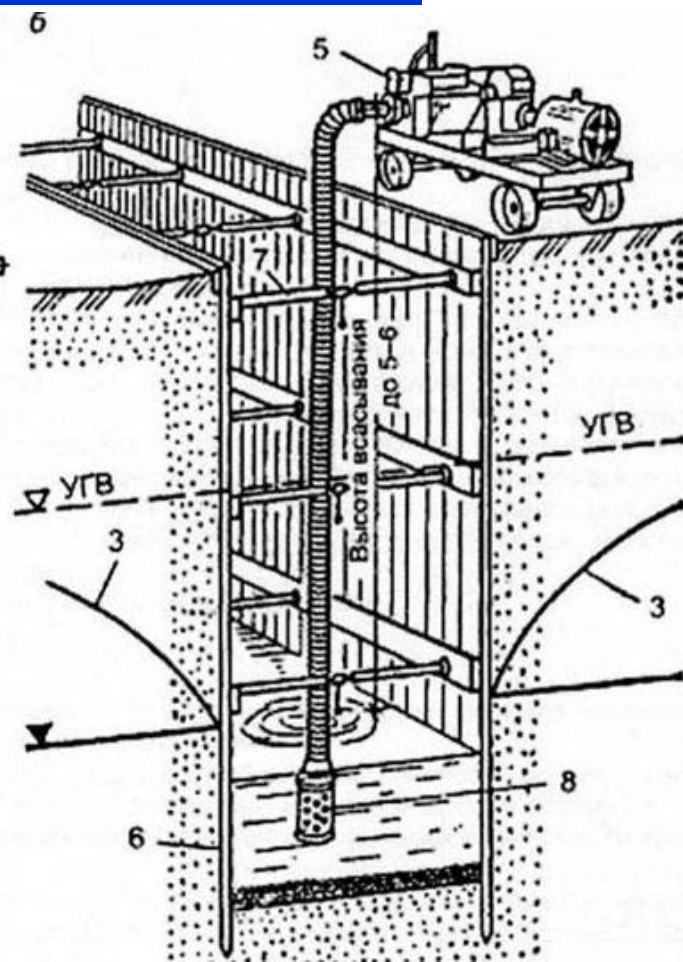
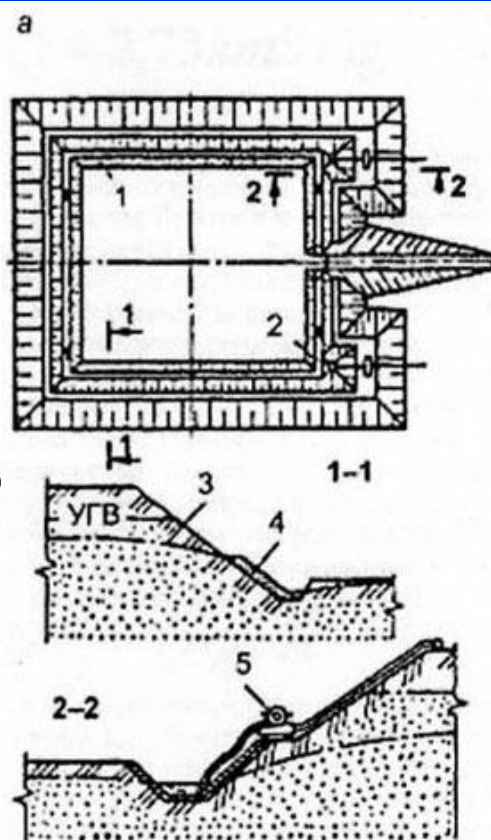
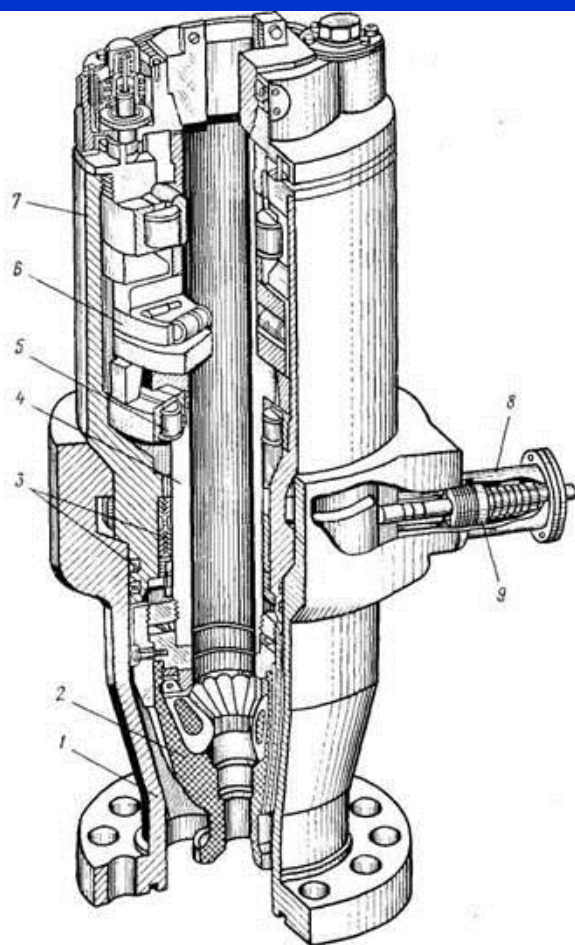
Fig. 1.3 Diamond drill bits

Antiklinal tuzilmada quduqlarning joylashish tarxi

Agar maxsuldor qatlam mustaxkam, o'pirilmaydigan (ohaktosh, qumtosh) tog' jinslaridan tuzilgan bo'lsa, maxsuldor qatlam ochiq holda qoldiriladi

Neft qatlamdan quduqqa sizib kirish

- Emiriluvchan tog' jinslaridan tuzilgan maxsuldor qatlam to'lik quvur bilan berkitilib sementlangan bo'lib, neft qatlamdan quduqqa sizib kirishi uchun teshik hosil qilgan bo'ladi.
- Quduqqa tushirilgan oxirgi tizma ishlatish quvurlari tizmasi deb ataladi, uni quduq ustidan quduq tubigacha yoki maxsuldor qatlamni to'sib turishi uchun quduq tubidan suvni to'sib turuvchi tizmaning boshmogigacha tushirilishi mumkin. Quduqqa tushirilgan bu qismni «dumcha» deb atashimiz ham mumkin. Maxsuldor qatlamga karshi turgan quvurlar tizmasida teshiklar hosil qilinadi va ularni filʼtrlar deb ataladi. Filʼtrning vazifasi quduq devorini o'pirilishdan saqlash va qatlamdan maxsulotni quduqqa tushishini ta'minlashdan iborat. Quduq tubi tuzilishi va konstro'qsiyasi xar- xil bo'lgan quduqlar mavjud.

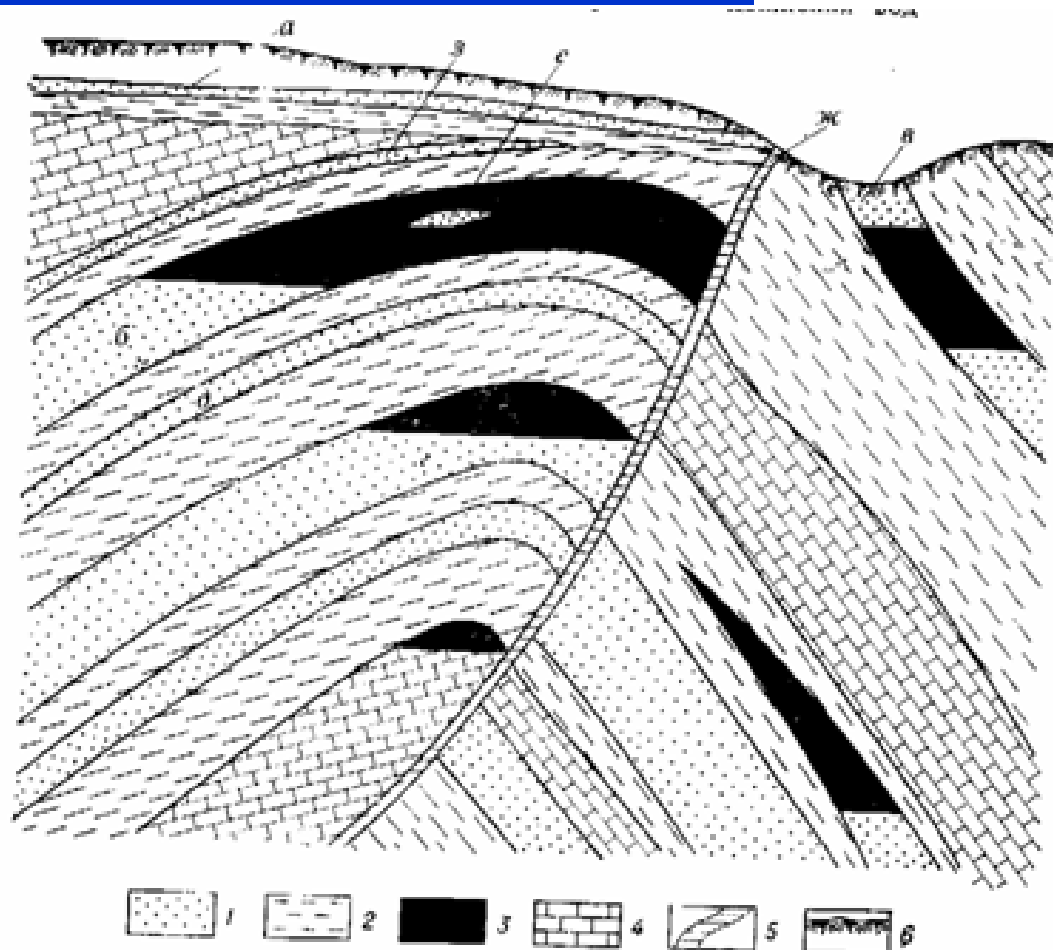
Sizishni yaxshilash

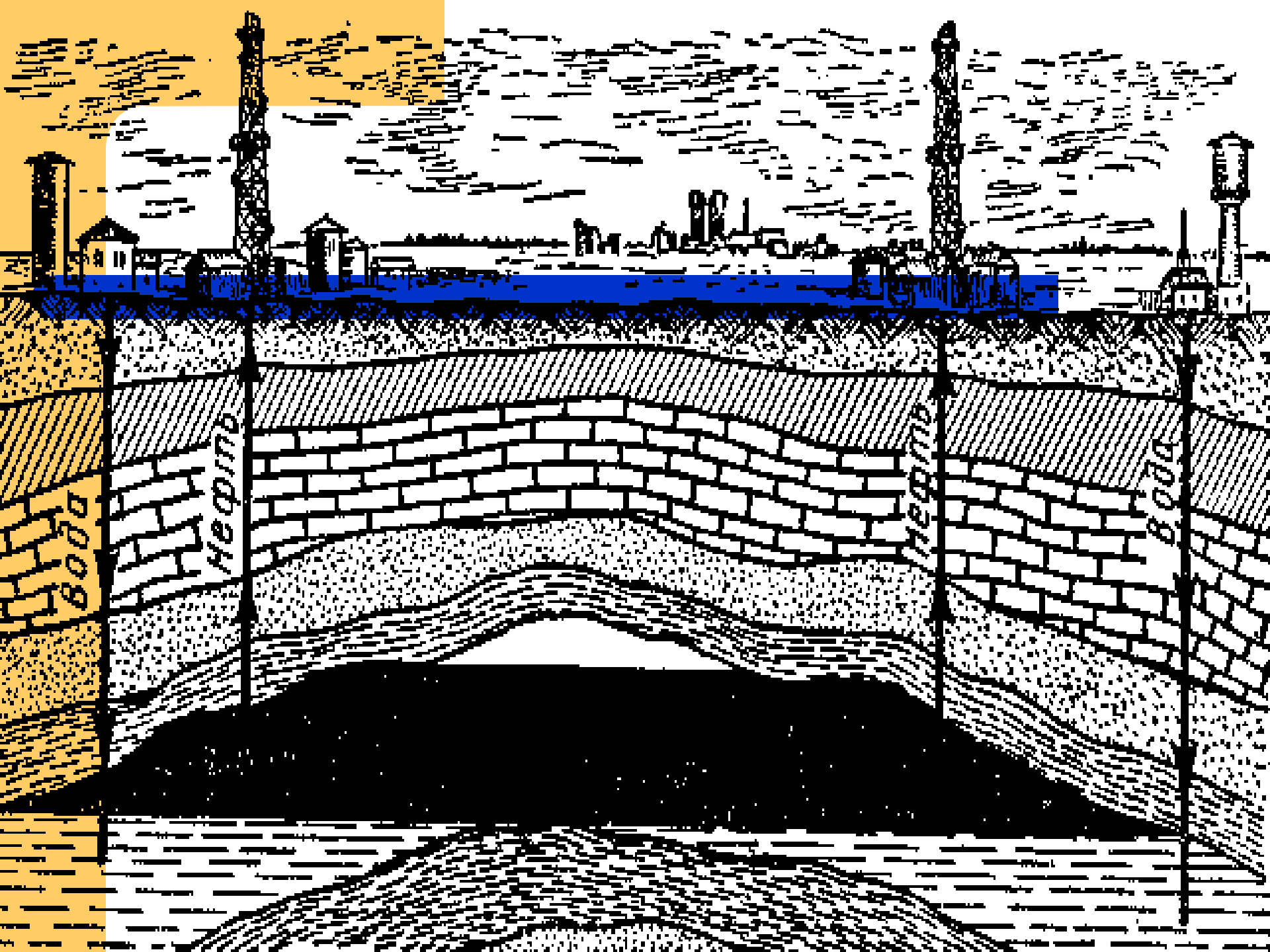

Quduqqa bir vaqtda suv to'suvchi va ishlatuvchi bitta tizma maxsuldor qatlam tubigacha tushirilib semonlanadi. Maxsuldor qatlam semonlangandan keyin tizma teshiladi. Sement qotgandan keyin uni teshish natijasida ochiq holatdagidek sizish kuzatilmaydi. Sizishni yaxshilash uchun kuprok teshik hosil qilinsa, tizmaning mustaxkamligiga ta'sir qiladi.

Maxsuldor qatlamni tesish

- Maxsuldor qatlamni tesish uchun oldindan teshiklar hosil qilingan «dumcha» tushuriladi. «Dumcha»ning yuqori qismi ishlatish quvurlar tizmasiga salniklar yordamida maxkamlanadi.

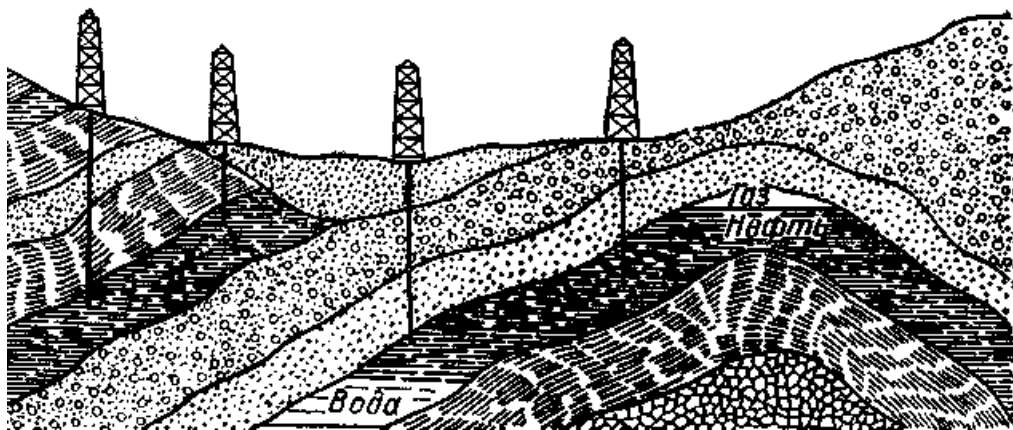
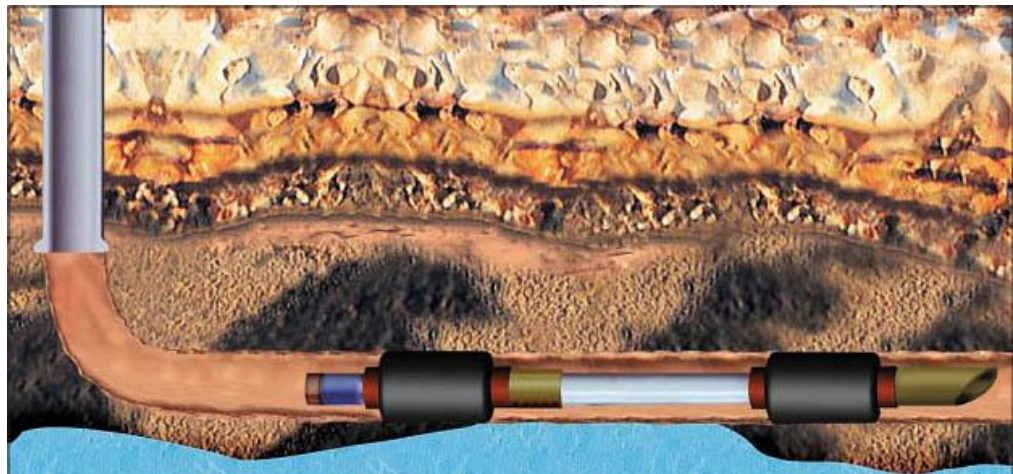

Quduqda ishlatish quvurlar tizmasini

- Quduqda ishlatish quvurlar tizmasini maxsuldor qatlamning kerakli chuqurlikkacha tushirilib sementlangan quduq tuzilishi kam xarajatligi uchun ko'p qo'llaniladi.
- Maxsuldor qatlam otish natijasida teshik hosil qilish jarayoni teshish (perforasiya) jarayoni deb atalsa, teshishda qo'llaniladigan apparat perforotor deb ataladi.

Burg`ulash jihozlari yordami

- Teshish usullarini tanlashda perfaratorlarni xususiyatlarini bilishimiz shart. O'ksiz perfaratorlarni qattiq tog' jinslaridan tuzilgan quduqlarda ishlatish yaxshi natija beradi; o'kli perfarator- uncha qattiq bo'lmagan tog' jinslaridan tuzilgan qatlamni teshishda qo'llaniladi. Snaryadli teshish usuli qattiq va kam o'tkazuvchan tog' jinslarida qo'llash yaxshi natija beradi. Otilgan o'k va snaryadlar tizmani deformasiyalaydi va sement xalqa va qatlamlarda yoriq hosil qiladi
- Ma'lum texnologik jarayonga bo'lgan barcha talablarni inobatga olgan holda, tegishli jixoz turini tanlay bilish, shunga tegishli hisob kitoblarni bajarishda fanning yordami beqiyosdir.

E'tiboringiz uchun rahmat!

